

Klima, borgerting og demokrati: hvad siger forskningen?

På vegne af Klima- og Omstillingsrådet (KOR):

Anders Blok (abl@soc.ku.dk), Lektor, Sociologisk Institut, Københavns Universitet

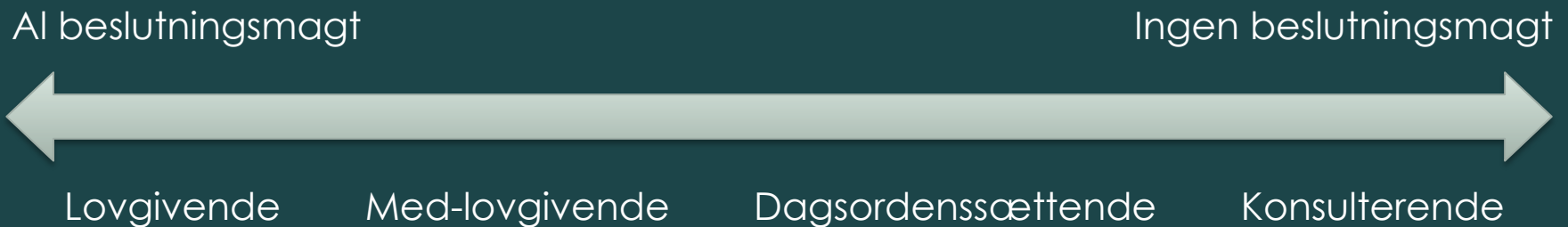
Jens Friis Lund, Professor, Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi, Københavns Universitet

Morten Friis, stud.soc., Københavns Universitet (studentemedhjælper)

Baggrund: erfaring med og forskning i borgerforsamlinger

- Forpligtende brug af borgerforsamlinger (f.eks. irske forfatningsproces) kan: a) øge tilliden til politiske institutioner; b) mediere mellem modsatrettede værdier og interesser; c) forbedre kvaliteten af løsningsforslag; og d) øge borgernes ejerskab til og legitimiteten af beslutninger
- Almene udfordringer for repræsentative demokratier (faldende partimedlemskab, uddannelsesskævhed i repræsentation, polarisering af offentlig debat, politisering af ekspertise) er også udfordringer for kapaciteten til og legitimiteten af bred, grøn omstilling
- Mange positive erfaringer fra en lang række lande (f.eks. Canada, Australien, Japan, Danmark) med brug af borgerforsamlinger i lokal og national miljø- og klimapolitik – en *gensidig* oplysnings- og dannelsesproces mellem borgere, eksperter og politikere

Hvilket politisk mandat bør klimaborgertinget have?

*"(...) det er således vores anbefaling, at der arbejdes i retning af et nationalt dansk klimaborgerting med **dagsordenssættende mandat**, sådan at der sikres reel og forpligtende anknytning til klimahandlingsplansprocessen (...)"*

(citater side 7 i **Klima, borgerting og demokrati: hvad siger forskningen?**, KOR, jan. 2020)

Øvrige centrale faktorer for design af nationalt klimaborgerting:

1. Bør gives som opgave at levere anbefalinger til klimalovens målsætning om 70% reduktion i 2030 (og på sigt tildeles rolle i løbende justering og implementering af klimahandleplaner)
2. Forholdet mellem eksperter og borgere i processen bør indrettes så borgerne har adgang til bred, tværfaglig ekspertise og delvist selv kan påvirke, hvilke ekspert-input der ønskes
3. Klimaborgertinget ikke en enkeltstående begivenhed, men led i mere vedvarende institutionsopbygning mellem myndigheder og civilsamfund (fremme samfundsansvar)
4. Bør tænkes sammen med andre niveauer af og kanaler for borgerinddragelse i et sammenhængende "deliberativt system" (medier, interesseorganisationer, foreninger osv.)
5. Bør følges op med forpligtende borgerinddragelsestiltag og –forsamlinger på andre niveauer, europæisk og ikke mindst lokalt/kommunalt (f.eks. i form af lokale følgeforsamlinger)
6. Bør af repræsentative grunde sammensættes af ca. 50-100 deltagere, udvalgt (stratificeret) tilfældigt, og som kompenseres rimeligt for deltagelsen (muliggøre ideal om borgerpligt)

Klima- og Omstillingsrådets (KORs) arbejde kan følges på:

www.klimaogomstillingsraadet.dk